

25.67x34.42	1/2	1	עמוד	הארץ - גלריה	04/08/2019	69494811-2
תוכן YES יס - 103681						

גלריה

התגלית האמיתית בסדרה החדשה של תום יער היא בכלל רותם סלע

9

הארץ
www.haaretz.co.il
יום ראשון ג' באב תשע"ט
4 באוגוסט 2019

"אני שמחה להביא נראות חיובית ולהיות חלק משינוי השיח", אומרת השחקנית ליעוז לוי המככבת בסדרה החדשה "המדובב". בראיון היא מספרת בפתיחות על הקושי למצוא זוגיות, מדוע היא מתנגדת למיגור הזנות ומה דעתה על השיר ההוא של עומר אדם

"יש לדמות שלי שם ואני לא על תקן הטורנסית"

איתי שטרן

צילום: מגד גוזני

בגיל 16, כשהחלה להפנים שהגוף שלה זר לה והסביבה מסמנת אותה כ"אחרת", פנתה ליעוז לוי (או נקראה רק עוז) לא מא שלה ואמרה, בלי להבין יותר מדי את משמעות המלים: "אני דו מינית". האם, מצדה, לא הופתעה ושאלה: "אז להתחיל לחסוך כסף לניתוח לשינוי מין?" לוי היתה המור מה. הנער הצעיר שהאריך שיער והצטיין בשיעורי תיאטרון, נתפס לא מוכן. "הלב שלי קפא, החסיר פעימה, ואמרתי לה מה פתאום, ואחרי כמה שניות אמרתי לה כן. אחר כך היא כבר אמרה שזה היה ברור לה מומן. ואני תהיתי 'או למה עשית לי את הגיהנום הזה עד עכשיו'".

25.99x33.16	2/2	2	תמוז	הארץ - גלריה	04/08/2019	69494861-7
תוכן YES י - 103681						

המשך מעמ' 1

הגינהגום, לדבריה, החל כבר בגיל שלוש. "את התחושה האינה רנטית לגבי זה שהמגדר שאני אמורה לגלם לא מתאים לי, והאיבר מין הזה שפה למטה, אני לא יכולה להתמודד איתו, זה התחיל מגיל שלוש", מסבירה לוי, "בגיל 12 כבר התחלתי להאריך שיער במקומות שלא ידעו שאני רשומה בתעודת זהות כבן, פנו אליי בלשון נקבה וזה היה לי נורא נוח. אז הבנתי, שאני באמת לא יכולה לחיות בתור בן".

לתפקיד של שיי, בחורה טרנסית מהקרויות שעובדת בחנות מוצרי בניין ומנהלת רומן עם הדמות הראשית (אור בן מלך), עברייני משוחרר שמנסה לשרוד כמדובב אסירים למשטרה.

סיפוריה של שיי הוא קו העלילתי על המסך הישראלי. בתחילה חיי פשו לתפקיד גם שחקניות סיסגנדריות (נשים שאינן טרנזיות), אך לבסוף נבחרה לוי. היא נכנסה למה שהיא מכנה "מחנה אימונים" אינטנסיבי, שאותו היא מגדירה כחוויה מעצבת. למרות התוצאה כובשת הלב ותצוגת המשחק המרשימה, לוי לא מסוגלת לצפות בעצמה. עד היום, שישה פרקים לתוך תחילת העונה, אין לה מושג איך היא נראית על המסך.

ריכוז. גם אי אפשר לזייף כי המר צלמה קולטת הכל. יצאתי מימי צילום שהתחילו בשש בבוקר והסתיימו ב-12 בלילה והייתי מלאה אדרנלין. זה לא כמו כשע"דתי בחנות והייתי חוזרת הביתה ורק רוצה להתכסות במיטה מול נטפליקס ולישון".

איזה תגובות קיבלת בעקבות הסדרה?

"אני כל הזמן נתקלת רק בתגובות מפרגנות ואני כזה, מה פה לא בסדר? לא תקללו אותי קצת!" היא צוחקת. "אני גדלה לתוך זה. המשרה שלי היא הגאה. זה עדיין בסדר גדול של ישראל, אבל זה תפקיד ראשון משמעותי. יש לדמות שלי שם ואני לא על תקן הטרנסית או הקוקסינלית. אני שמחה להביא נראות חיובית ולהיות חלק משינוי

היא לצאת עם זה החוצה. אומר לעצמו גבר, אני אלך ואתחנן עם אשה, אביא ילדים, אבל מהצד אלך לשכב עם טרנסיות. אגב, נשים לא עושות דבר כזה. אם הן מתאהבות באשה, הן יילכו עם זה עד הסוף".

איך את מתמודדת עם המציאות הזאת?

"זה מאוד קשה. אני לא חושבת שזוגיות עם גבר זו האופציה היחידה לאהבה. אני חושבת שיש הרבה גוונים לאהבה והרבה צורות. זה אומר שאפשר לקבל אהבה מכל מיני מקומות, זה לא חייב להגיע בקונסטלציה של זוגיות. זוגיות זה נורא נחמד אבל הקושי הוא לדעת שהאופציה הזאת פחות קיימת בשבילי. זה קשה. כשהייתי בת 16 או 17 ראיתי מה היחס של החברה לנ-

ליעוז לוי ואור בן מלך בסדרה "המדובב". תצוגת משחק מרשימה צילום: yes

לוי, בת 34, חוותה לא מעט עליות ומורדות בחייה. היא נולדה בפתח תקוה לאב קבלן שיפוצים ואם עקרת בית. בן בכור לשלושה אחים, שמעולם לא הרגיש כמו בן. כבר בילדותה הבינה שהיא מצויה בסכנה. גם כשהגוף עוד לא הראה סימני גדילה, היו מי שסימנו אותה ככתובת לניגוח ובריכות. "בכיתה ו' הבנתי שהתנהגות מגד-רית שונה זה לא רק 'לא בסדר', זה גם מסכן חיים. היה ילד אחד שח-רט על דגלו: אני שונא את ליעוז. זה התחיל מהצקות ולא הסתיים עד שיום אחד הוא פשוט הטיח אותי ברצפה. היה לי זעזוע מוח. הבנתי שאני בסכנה ושאתי צריכה לשרוד את זה".

בתגובה לתקרית האלימה, החליטו הוריה להעביר אותה בית ספר ולהחזיר אותה לתלם הנורמטיבי. "חשבנו שאם אני אעשה הצגה שאני בן, אולי יציקו לי פחות. אז הורדתי את השיעור אני זוכרת שעמדתי מול המראה עם השיער הקצר, מגסה לאמץ גיגונים גבריים ומניירות של בן, אבל הקול שלי לא השתנה – הוא עדיין היה עם פייץ גבוה כזה, ואני ניסיתי בכל הכוח להנמיך אותו, שואלת את אחים שלי על כדורגל. מיותר לציין שזה לא הלך. כמו כל סוד, זה כמו חרא – הוא צף בסוף. בשבוע השני ללימודים כבר הבינו שאני מי שאני והתגובות הקשות צצו מחדש. אז כבר אימצתי את גישת ה-Screw Them Bitches. הארכת את השיעור ולמדתי איך להשתמש בגו פלפל. בחרתי להיות אני ולמ-דתי לרוץ נורא מהר".

הבחירה הוּו היתה לא קלה. ההורים שלה אמנם קיבלו אותה בהמשך – אך הסביבה המשיכה להחמיץ פנים. היא החלה לעבוד בעבודות מזדמנות כדי לחסוך כסף לממן הליך להתאמה מגדרית. "יצאתי לעולם בתור אשה ולא כל כך הבינו שאני טרנסית. התקבלתי לכל מיני עבודות של שכר מינימום, אבל כל פעם שהיה צריך למלא טופס 101 והיו רואים את סעיף המין 'זכר', היו משחררים אותי לחופשי. לא היו עונים לי לטלפון. תמיד היה מגיע הגמגום הזה של 'הגענו למסקנה שאת לא מתאימה'. ואני כזה, 'מה לא מתאימה? לעבודה בבורגר קינג? סירייסלי ביץ'?"

את רצף העבודות המזדמנות והתשובות השליליות קטעה בשנה שעברה הזמנה לאודישן לסדרה "המדובב" שמשודרת ב"יס". לוי, שעבדה בעבר כמלכת דראג, נבחרה

"משחק זה לקחת את כל הנפש ולשים אותה על השולחן. את צריכה פתאום לבכות בכי מלכלך כזה, ולהראות משיכה למישהו. זה קשה ומצריך המון ריכוז. גם אי אפשר לזייף כי המצלמה קולטת הכל. יצאתי מימי צילום והייתי מלאה אדרנלין"

"נורא נהניתי מהחוויה של הצילומים, לשחק, אבל לראות את עצמי זה קצת יותר מדי", היא אומרת בכנות, "אני מניחה שזה זכר לדימוי עצמי מאוד נמוך ואיזה שהוא הרגל כזה של שנאה עצמית. שנאה עצמית זה משהו שקשה לפרק אותו. כשאתה גדל בעולם שמגיל מאוד קטן רומזו שאתה לא בסדר, זה משפיע. גם אם אחר כך מגיעות חוויות יותר טובות או חוויות מתקנות, עדיין זה קשה".

משחק זה חוויה מאוד חשובה מבחינה רגשית. איך התמודדת עם זה?
"משחק זה לקחת את כל הנפש ולשים אותה על השולחן. את צריכה פתאום לבכות בכי מלכלך כזה, ואת צריכה להראות משיכה למישהו. זה קשה ומצריך המון

השיח. זו תקופה שהשיח משתנה ופונות אליי הרבה נשים, סיסגנדריות וטרנסיות, שכונות לי שהתפקיד הזה מחזק אותן. גם גברים, אגב. יש פה איזה נורמליזציה. יש פה דמות ראשית שמ-תאהבת באשה טרנסית. אז במונח מסוים, זה גם עונה על השאלה המעייפת – מי ירצה להיות עם נשים טרנסיות? הנה, בבקשה, זה קיים. בחברה אידיאלית, כנראה היה יותר חופש בחירה".

"המדובב" את בוזגיות עם גבר שמתאהב בך. איך היו החוויות שלך מעולם הדייטינג עם גברים?
"בגלל שלרוב העדפתי גברים, אז העולם של הדייטינג הוא מור-כב. בעולם הזה סיפור החיים שלי מגדיר אותי. ואו אני יכולה לקחת את כל סיפור החיים ההירואי שלי, ולאמץ אותו ולצמצם אותו ולהגיד 'אני טרנסית'. אני לא יכולה להעלים את זה, כי אז יכולים להאשים אותי בהונאה. לי ולנשים טרנסיות אחרות תמיד יהיו אנשים שיימשכו אלינו, אבל מספר האנשים שיהיו מוכנים להיות איתנו בוזגיות פומבית הוא מועט יחסית. זו תעודת עניות לחברה. יש המון בורות לגבי זה. יש בושה. הרי רוב ההצעות שנשים טרנסיות מקבלות הן הצעות לסקס, או בעצם יש פה משיכה. אז איפה הבעיה? הבעיה היא אומרת.

כשלוש נשאלת האם משפחתה עזרה לה להימנע מהידרדרות אל מעגל הונות, שאליו נקלעו לא מעט מחברותיה, היא אומרת: "היתה אצלי סקרנות להבין מה זה, במידה מסוימת ברמה האנתרופולוגית ובמידה מסוימת זה נבע מאותו ניסיון קודר עם שוק התעסוקה הנצלני שמתנהל בכלכלה הקפיטליסטית שבה אנו חיות. מאסתי בעיקרון של 'את תתני את המקסימום ואנחנו נתין את המינימום'. עם כל הכבוד, על 30 שקל לשעה אני לא צריכה לומר תודה, אם כבר, אתם צריכים לבקש סליחה. רציית להיות הכוס של עצמי".

"זה לא שאני ממליצה או לא ממליצה על החוויה, אבל אני יודעת לומר היום שמתן שירותי מין הוא קשה כמעט כמו כל עבודה. הקושי שאני חוויתי אישית היה שכמות העבודה שתהיה לך תלויה לחלוטין באיך שאת נראית, כמה את עונה לאיושיון אידיאל יופי של תרבות הפופ. את נמדדת בעיקר על ידי מאפיינים פיזיים ולא רציית שהערך שלי ייקבע על פי זה. חוץ מזה, בחוויה שלי עם הרצון לגוף נקי, היתה לי דיספוריה בלתי אפשרית עם איבר המין המולד. זו כמו בן החוויה שלי בלבד".

לוי מוסיפה כי אנשים מרגישים יותר מדי בנוח להעלות מולה שאלות אינטימיות על איברי המין שלה, הרגלי המין והניתוחים שעברה. "עצם הפתיחות שלי לגבי זה לא אומר שלשאלו אנשים על הרצף הטרנסי שאלות לגבי איברי המין או התפקוד המיני שלהם. הוא לגיטימי", היא מדגישה.

מה דעתך על השאיפה למגר את הזנות בחוק, כפי שמנסות לעשות כמה חברות כנסת?

"אני חושבת שבעולם אוטופי שבו אין עוני, דיכוי מיני ומגדרי,

אפליה מגדרית, אפליה נגד נשים טרנסיות או קווריות, כלכלה קשה או יחסי כוחות בעייתיים בין גברים ונשים ופערי שכר – מתן שירותי מין הוא עיסוק לגיטימי ככל העייסוקים. זו עבודה כמו כל העבודות שעוסקות בשירות. היא לא מתאימה לכולם וזה בסדר, גם בה יש יום עסל ויום בסל, גם בה יש לקוחות סבבה ולקוחות מחליאים. ואם מישהו או מישהו רוצים לע"סוק במתן שירותי מין, זו זכותם המלאה. לדעתך, חברה אנחנו צריכים להבין שאנחנו לא צריכים לחפש פתרונות כדי למגר את הזנות, אלא קודם להבין שהבעיה היא לא זנות. הבעיה היא הפערים החברתיים-כלכליים, ההיררכיה המגדרית או אפליה נגד 'סוג מסוים' של אנשים. אנחנו צריכים להבין שבחברה מתוקנת אין את הבעיות הללו, חברה מתוקנת נמדדת ביחסה אל החלש. יותר מזה, במצב שכזה, אולי פחות אנשים היו פונים לכיוון הזה. אם הם בכל זאת, גם באותה חברה אוטופית, פנו לכיוון הזה, אז פאקינג אל תתערבו".

במופע החדש שלכן אתן מפ"רקות מגדרית את שירי הלהקות הצבאיות, אבל מסתבר שגם עירמר אדם לא התגלה כגבר רגיש במיוחד כשבשירו "בחורים

במופע החדש שלכן אתן מפ"רקות מגדרית את שירי הלהקות הצבאיות, אבל מסתבר שגם עירמר אדם לא התגלה כגבר רגיש במיוחד כשבשירו "בחורים

במופע החדש שלכן אתן מפ"רקות מגדרית את שירי הלהקות הצבאיות, אבל מסתבר שגם עירמר אדם לא התגלה כגבר רגיש במיוחד כשבשירו "בחורים

במופע החדש שלכן אתן מפ"רקות מגדרית את שירי הלהקות הצבאיות, אבל מסתבר שגם עירמר אדם לא התגלה כגבר רגיש במיוחד כשבשירו "בחורים

"לא בא לי לצמצם את סיפור החיים שלי ולקרוא לעצמי טרנסית ולא בא לי לגמד את עצמי לכדי אשה, יהודייה, תימנייה וטורקיה. זה יותר מדי טייטלים לשאת על הגב. זה עלול לגרום לאיזו פריצת דיסק"

טובים" הוא שר על ישראלים שנוסעים לתאילנד ומגלים ש"הבנות לא בדיוק בנות". מה חשבת על השיר הזה כשהוא יצא בשנה שעברה?

"אני חושבת שבתקופה הזו, כשטרנסיות הן ציבור מודר שיש כלפיו אפליה, לא קול לכתוב שיר כזה שמעצים את זה שאנחנו לא באמת מה שאנחנו. כל הזמן אמרו לי שזה בהומור, אבל למה אנחנו תמיד צריכות להיות אלו שצוחקות על עצמנו? למה אי אפשר לצחוק עליכם? למה כשהבדיחה היא מוסר כפול. זה לא עובד ככה. לא אהבתי את השיר הזה. זה כאילו שיר על חיילים שטסים לתאילנד וכביכול הסיפור הזה של גברים שנפלו בפח. נו, באמת. אתם לא נפלתם בשום מקום ואנחנו לא פח. אם אני אראה לך את האינסטרם שלי ותראה את כמות ההודעות שאני מקבלת מגברים. הם יודעים בדיוק מה הם רוצים, הם פשוט לא רוצים שזה יהיה בחוץ... תמיד המוחלשים צריכים לקחת הכל בקלילות. אין בדיחות על גבר לבן. אין כזה דבר כי זה לא טייטל בכלל. גבר לבן זה האנושות. כל השאר זה טייטלים".

בסדרת הרשת "על הרצף שבה תועדת לצד חברות טרנזיות אחרות, את אומרת שאת לא רוצה לקרוא לעצמך אשה כי גם זה סוג של שיעבוד. תוכלי להסביר למה התכוונת?

"גם היום, כשאני חיה בתור אשה ומציגה את עצמי בתור אשה, ונורא אהבת נשיות, לא בא לי להגדיר את עצמי באופן כללי. לא בא לי לצמצם את סיפור החיים שלי ולקרוא לעצמי טרנסית ולא בא לי לגמד את עצמי לכדי אשה, יהודייה, תימנייה וטורקיה. לא בא לי זה יותר מדי טייטלים לשאת על הגב. זה יוביל לאיזו פריצת דיסק. אני לא רוצה להגדיר את עצמי. אני ליעוז. וזהו".

תמונת השער: צולמה במלון בראון TLV